

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIRITA L. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Laval közvetítő indítványt tesz a Népszövetség mai tanácsülésén az olasz-abesszin konfliktus békés elintézése érdekében

A nemzetközi politikának a mai nap, szeptember negyediké fontos dátuma. Ma ül össze Genfben a Népszövetség tanácsa, hogy döntsön az Olaszország és Abesszinia közti viszály kérdésében. Tulajdonképpen ma kell eldölnie annak — ha ugyan máris nem dönt el a valóságban —, hogy Keletafrikában háborúra kerül-e a sor. A Népszövetség tanácsának ülésén kell kiderülni, hogy a diplomácia és az emberi ész elég erős-e ahhoz, hogy a háborút megakadályozhatja.

Az utolsó órákban még lázasan folyik a diplomaták működése. Előtanácskozások, elővitatók folynak, amelyeknek célja, hogy a különböző álláspontokat egymáshoz közelebb hozzák.

A tegnapi francia sajtó behatóan foglalkozik azokkal a tanácskozással, amelyek Laval francia miniszterelnök és Eden angol főpecsétőr között lefoly-

tak. Egyes lapok szerint a tanácskozások nem hozták meg a helyzet tisztázását. Eden a tanácskozás során kifejtette, hogy az angol kormány az abessziniai koncessziós szerződésben teljesen érdektelen és hogy ez a szerződés az angol kormány tudta nélkül jött létre. Ettől függetlenül azonban Anglia még most is azon az erkölcsi állásponton van,

a Népszövetség rendelkezéseit minden körülmények között tiszteletben kell tartani.

Ennek értelmében Anglia a Népszövetségben továbbra is a népszövetségi rendszabályoknak Olaszországgal szemben való alkalmazását fogja sürgetni. Amennyiben azonban ehhez nem lesz meg az egyhangú határozat, úgy Anglia saját részéről nem cselekszik semmit, hanem aláveti magát a többség határozatának.

valamely kis nemzetért, amely azonban hasonló kulturális szinten van, de Franciaország nem teheti meg, hogy vad törzsek érdekében harcot viseljen.

Szégyen különben, hogy Abesszinia még mindig tagja a Népszövetségnek, mivel Abessziniában a leggyalázatosabb rab- szolgátság uralkodik.

A Petit Parisien azt írja, hogy Franciaország semmi körülmények között nem foglalhat állást Olaszország ellen, amikor a megértés Franciaország és Olaszország között olyan sok fáradozás után végre létrejött.

Anglia megteszi az óvintézkedéseket egy olasz-abesszin háború esetére.

A petróleumszerződés kizárólag amerikai üzlet

Rickett, aki az abessziniai koncessziós szerződés létrejötté körül a főszerepet vitte, kijelentette, hogy a vállalat száz százalékban amerikai. Tagadja azt, hogy Abessziniának fegyvervásárlásra előleget adott volna.

A Párisi lapok legújabb jelentése szerint Aloisi báró tegnap reggel megérkezett a francia fürdőhelyre, ahol jelenleg Baldwin angol miniszterelnök is tartózkodik.

Ennek nagy fontosságot tulajdonítanak, mert biztosra veszik,

A helyzet kulcsa ismét Laval kezében van

Párisban a helyzetet egy kissé biza- kodóan nézik.

Remélik, hogy Lavalnak sikerülni fog olyan formulát találni, amely mindkét felet kielégíti. Ha ehhez hozzájárulnak, akkor Anglia nem hozza szóba a megtorló intézkedéseket, Olaszország pedig nem követeli majd határozati javaslat formájában Abessziniának a Népszövetségből való kizárását.

A Párisban tanácskozó olasz-abesszin döntőbírósg öt tagja nem hozott olyan határozatot, amely bármelyik fél ellen irányulna. Nem állapították meg az ual- uali kérdésben sem Olaszország, sem pe-

Malta körül átcsoportosítják a hadiflottát. A máltai kikötőt torpedófógló hálókkal és ten- geri aknákkal zárták el.

Az angol haditengerészet részére önkén- teseket táboroznak. Malta szigetén el- rendelték a tüzérési és utászai tartalé- kok mozgósítását.

A délafrikai Fokvárosban színes kikö- tőmunkások megtagadták nagymennyi- ségű fogyasztott husnak a Sabba olasz hajóra való berakását, mert ezt az élel- miszert az olaszok Keletafrikába viszik. A délafrikai kikötőmunkások szindiká- tusa felszólítást intézett tagjaihoz, hogy tagadják meg az olasz hajók berakodási munkálatainál a közreműködést.

hogy a két államférfi között az olasz-abesszin kérdésben tár- gyalások indulnak meg. Aloisi különben ma megérkezett Genf- be, hogy résztvegyen a Népszö- vetség tanácsülésén.

A Népszövetség főtárgyalása tegnap délután adta közre a tanácsülés napi- rendjét. Eszerint a Népszövetség taná- csa először zárt ülésre ül össze, majd délután négy órakor megnyitják a nyil- vános ülést, amely kizárólag az olasz- abesszin viszályról fog foglalkozni. Ugy gondolják, hogy Aloisi báró már ezen az ülésen is felszólal.

Bezúrták az olasz nagykövetség ablakait

Addis-Abeában tegnap az olasz nagykövetség épülete előtt nagy tömeg tüntetést rendezett.

A tüntetők kövekkel bezúrták a nagy- követség több ablakát. Egy abessziniai vámtisztviselő, aki a tüntetésben részt- vett, szolgálati revolverével rálőtt az épületre. A rendőrség szétkergette a tö- meget. A lövöldöző vámtisztviselőt a négus rendeletére letartóztatták. Ha- sonló tüntetések zajlottak le később az olasz követség két tanácsosának lakása előtt is.

Az abessziniai császár rende- let adott ki, amellyel az olasz- ellenes tüntetéseket szigorúan megtiltja.

Barton addis-abebai angol követ — mint ismeretes — kormánya nevében tiltakozott az abessziniai császár által kötött koncessziós szerződés ellen. Lon-

doni lapok most megírják, hogy ezt a tiltakozást valóságos táviratbárba elözte meg, amely a londoni angol külügymin- isztérium és az addis-abebai angol kö- vet között lefolyt. Ugyanis, amikor a követ a tiltakozásra az első utasítást megkapta, vonakodott annak eleget ten- ni. Azonnal táviratozott Londonba és jelentette, hogy a petroleum ügyben a szerződő fél tisztára amerikai cég és így Angliának nem érdeke, hogy Abessziniá- hoz való viszonyát rosszabbá tegye, amennyiben egy neki kizárólag idegen ügybe avatkozik.

Az angol külügyminisztérium azonban ragaszkodott hozzá, hogy a követ jelentse ki, hogy Anglia a szerződésről előzete- sen semmit nem tudott és azt helyteleníti. Végül is a követ kénytelen volt az utasításnak eleget tenni.

Az egész francia nemzet ellene van a háborúnak

A Matin értesülése szerint Laval a Népszövetség ülésén új közvetítő indít- ványt akar tenni, amely szerinte alkal- mas arra, hogy a konfliktus elintézését háború nélkül is lehetővé tegye.

A francia miniszterelnök és egyáltalában az egész francia nemzet ellene van a háborúnak.

Lehetséges — mondja a lap —, hogy Franciaország egyszer még harcba száll

Benkőczy Sándor hadirokkant térdkalács nélkül rója az élet széles országutját és gyermekjátékot farag hogy eltartsa családját

Kopott ruhájú ember áll a villamos megállóánál. Nyítt kalapja napbarnított szemére huzva. Kampós botra támaszkodik, amelyet balmarkával göröcsösen szorít. A könyöke tájáról gyékényszatyor lóg. Ennek belsejéből kék, sárga, zöld, piros, fekete, barna holmik kandikálnak ki. A jobb kezével fából faragott játékszírt lóbál. Ahogy lóbálja, a spárgára akasztott fasuly mozgásba hoz egy keskeny deszkácskára helyezett színes kutyát és macskát, amelyek szemben állanak egymással és az egymásnak való ugrást utánzó mozgásukkal igen mulatóságok.

— Tekintetes ur, — szólít meg, — vegye meg ezt a játékot.

— Mit csináljak vele? Nincs már nekem kicsi gyerekem.

De az ember csak erősködik és tanácsot is ad:

— Csak vegye meg, no, odaadhatja valami szegény gyerekeknek, akinek az apja nem tud játékot venni.

Igy indult meg az ismeretségem Benkőczy Sándor negyvenkét esztendő hadirokkanttal. Érdekel az ember és érdeklődtem sorsa felől. Gondoltam, elbeszélgetek vele, amíg a villamosom megjön. De három kocsit is elszalasztottam. Addig tartott, amíg Benkőczy Sándor szavainak fonálából kiszövdött előttem a játékarús egész története.

A világháború kitörésekor huszonegy esztendő volt. Akkor vonult be a huszonkilencedik gyalogezredhez Nagybescskerekre. Szeptemberben vitték az északi harctérre. Akkor énekeltek ezt a bus nótát:

Mikor vittek Galicia felé,

Még a fák is sirtak.

Rettenetes telet töltött a galíciai fronton. Tavaszkor aztán, amikor az idő javult, ott kellett hagyni a harcot. Dumdumgolyó szétrombolta bal térdét. Egyik kórházból a másikba vitték, míg aztán Budapestre került. Budapesten kiszedték teljesen a térdkalácsát. Megmaradt lábát vaspántok közé rakták. Azok segítségével jár azóta, meg a bottal.

— Jó anyag, — jegyzi meg, — még most is fájtossan tart.

Botjával odacsap ballábához. A tiszta vas pengése hallatszik. Aztán tovább mesél. Mikor a műtét után megtanult újból járni, rokkantotthonba került, ahol a rokkantokat megtanították valami foglalatosságra. Benkőczy megtanulta a fából való játékaragást. A háború végeztével hazajött Timisoarára. Felkereste azt a lányt, akinek bevonulása előtt udvarolt és megkérdezte tőle:

— Hát, Kati, akarsz-e még a feleséggem lenni?

És Kati akart. Nem törődött a nyomorék lábbal. A fiatal férj megtanította a feleségét, hogy segítsen neki a játék-készítésben. A kész játékkal maga Benkőczy Sándor házal. Járja a várost, de elmegy a közeli falvakba is, felkeresi a bucsukat és az országos vásárokat. Egy darab játék nyolc leibe kerül. Ebben benne van az anyag és a festék, meg a spárga ára is. Valamicske marad csak haszonnak. Ebből a kevés keresetből — igaz, hogy havi ötszáz lei rokkantségilyt is kap az államtól, teszi hozzá önértetesen — mégis megtakarítottak annyit, hogy a Kunz-telepen kis kulipintyot tudtak maguknak építeni.

— De kell is ám a ház, — mondja, — mert az Isten két kis cseléddel áldott meg minket. Van egy lányunk, hat éves és egy fiunk, aki négy éves.

Csillog a szeme, amikor a gyermekeiről beszél. Azok is az általa készített játékkal játszanak. És amikor másoknak ad el játékot, arra gondol, hogy más gyermek is szeretettel fog játszani azzal a játékkal, amelyet szeretettel faragott. Amíg ő a kész játékot árulja, addig a

felesége vigyáz a két gyerekre, főzi a kis ebédecskét, vacsorácskát és közben festegeti a kifaragott kész játékot mindenféle színűre.

Jó emberek, ha találkoztok Benkőczy Sándorral, vegyetek tőle nyolc leies játékot. Nem baj, ha nincsen saját gyereketek. Adjátok a játékot olyan gyerekeknek, — ahogy Benkőczy mondta, — akiknek az apja nem tud venni játékszírt.

(Félegyházi András.)

Az egyik személyvonat a folyóba zuhant a másiknak kocsija pedig a sínekről legördült a forgalmas körútra

Sulyos vasuti szerencsétlenség történt Raul Vadului állomás közelében. A 2004. számú személyvonat közvetlenül az állomás bejárata előtt az Olt folyóba zuhant. Az egész szerelvényből csak két kocsit maradt a pályatesten, mert a mozdony és a podgyászokocsit a folyóba esett, öt személykocsit pedig kisiklott. Szerencsére a podgyászokocsit kapcsolója elszakadt és így több kocsi nem rántott a mélységbe. Galin Marin mozdonyvezető és Mihail Ilie fűtő a mozdony alatt lelte halálát, míg a vonatvezető, aki a podgyászokocsiban volt, sulyosan megsebesült. Az eddigi megállapítások szerint a pályatest talpfái korhadtak voltak és a sínek meglazultak. A nagy

sebességgel haladó vonat mozdonya ezért a fordulónál kiugrott a sínekből és a mélységbe zuhant, ahova a podgyászokocsit is magával rántotta. Sibiből személyvonatot küldtek a szerencsétlenség színhelyére, ahol a kisiklott kocsik miatt csak átszállással lehetett a forgalmat lebonyolítani.

Könnyen végzetes kimeneteli szerencsétlenség történt Jasiban is, ahol az egyik vonat holtvágányra futott, összeütközött a vágányon veszteglő tehervozattal, amely nekirohant a sínparán végén levő korlátnak, azt áttörte és legördült a Carol király körútra. Szerencsére sérülés nem történt.

Tragikus körülmények között meghalt a fiatal bánági magyar szobrász és festő

A Déli Hírlap hasábjain néhány hét előtt beszámoltunk Molnár György helybeli fiatal magyar szobrász és festő alkotásairól. Ezeket a munkákat a közönség a Magyar Házban rendezett kiállításon őszinte elragadtatással csodálta meg. Molnár Györgyöt, aki mint asztalos kezdte pályáját, a véletlen folytán fedezték föl és igen nagy fejlődési lehetőséget jósoltak neki. Ugy volt, hogy az ősz folyamán beiratkozik a budapesti képzőművészeti főiskolára. Molnár György boldog volt, hogy tehetségének kibontakozása lehetővé válik és nagy kedvvel látott neki a tanulásnak. Bontant, rajzelméletet és minden más tanult, amire egy képzőművésznek szüksége van, ezenkívül szorgalmasan látott

neki a nyugati nyelvek tanulását is. Ebben a tanulásban is csodás tehetségnek mutatkozott, mert hetek alatt olyan előmenetelt tanusított, amire sokan évek alatt nem képesek.

Azok a remények, amelyek Molnár Györgyhez fűződtek, most egyszerre összeomlottak. Molnár György az egyik meleg napon a strandon fürdött, agyhártyagyulladását kapott, amely néhány nap alatt végzett vele. Molnár György, a fiatal magyar szobrász és festő meghalt. Halálát családi hozzátartozóin kívül minden bánági magyar gyászolja. Temetése ma délután négy órakor lesz a második kerületi Carlova-utca 15. szám alatt levő gyászházban.

Az Oroszországból kiutasított lengyel újságíró szenzációs leleplezéseket közöl a szovjet terveiről

Berson Otmar lengyel újságíró, akit néhány nap előtt kiutasítottak Oroszországból, érdekes cikkekben számol be a komintern azon határozatáról, amely szerint a szovjet a francia hadsereget anarchizálni akarja. Az erre vonatkozó tervet Marti Andre francia kommunista kiküldött és az 1918—19. évi francia tengerészlázadás megszervezője ismertette. A lengyel újságíró rámutat arra, hogy Marti Andre francia kiküldött szerint a francia kommunista párt a komintern határozatait végrehajtotta és 1921-ben a sorozás, 1923-ban pedig a Ruhr-vidék megszállása ellen és a német proletárokkal való testvéri együttműködésért küzdött. Marti Andre sze-

rint a szovjetek csak azért kötöttek paktumot Franciaországgal, hogy a párt belső egyenetlenkedéseinek véget vessenek. A paktum végrehajtása érdekében a francia kommunista párt széleskörű propagandát folytat a hadseregben és határozott szándéka, hogy azt a nép hadseregévé alakítja át azzal, hogy kivonja a katonákat a jobboldali pártokkal rokonszenvező tisztek befolyása alól. Ebből a célból elhatározták, hogy katonákból álló szervező bizottságot alakítanak.

Marti Andre kiküldött beszédéből Berson Otmar újságíró azt a következtetést vonja le, hogy a Marti által kifejlesztett program tökéletesen fedi a Ke-

renszi által 1917-ben Oroszországból végrehajtott programot. A kiutasító lengyel újságíró aztán megállapítja, hogy Marti a Vörös lobogó érdemrenddel tüntették ki, amelyet az antimilitarista propaganda terén szerzett érdemei elismerésére alapítottak. Bizonyos, hogy Litvinov — írja a lengyel újságíró — éteni fogja a módját és megmagyarázza Lavallnak, hogy az orosz kormány nem azonosítja magát a komintern határozataival, de vajjon hogyan fogja megmagyarázni Marti kitüntetését, mert kominternek viszont nincsen joga a demrendeket osztogatni.

Sziven szurta kávéházi játékpárnerét

Megdöbbenő gyilkosság történt Buzanban, amelynek Danoiu Pavel középiskolai diák esett áldozatul. Danoiu egyik barátjával, Negoiescu Jancu fiatalemberrel az egyik buzai kávéházban táblajátékot játszott. Negoiescu hatvan leit vesztett. Játék végén a vesztes visszakérte a pénzt, majd amikor Danoiu erről hallani sem akart, hangos botrányt rendezett. A botránynak a kávéháztulajdonos vetett véget, aki kiutasította Negoiescut a helyiségből. Két fiatalember másnap az utcán találkozott és ekkor Negoiescu ismét kérte a pénzt. Amikor Danoiu újból megtagadta a kérés teljesítését, oda ugrott és zsebkésével markolatig Danoiu szívébe döfte. Danoiu nyomban meghalt, mire a gyilkos fiatalember elmenekült. A rendőrség azonban néhány óra múlva elfogta.

A légi járatok menetrendje és postai díjsabása

Városunk — mint azt már megirtuk — belekapcsolódott a rendszeres utasszállító repülőjáratokba. Ezzel együtt azonban postai is belekapcsolódott a repülőforgalomba. Timisoaráról nemcsak belföldre, hanem a külföldre is lehet leveleket küldeni a repülőpostával. A fővárosból — Craiova közbeeső állomással — hetenként háromszor érkezik városunkba repülőgép és pedig hétfőn, szerdán és pénteken. Ez a gép Bucurestből reggel 8 órakor indul, Craiovára 8 óra 55 perckor, Timisoarára 10 óra 25 perckor érkezik. Innen a gép tovább repül Aradra ahol 10 óra 55 perckor száll le. Városunkból — Aradról kiindulva — kedden, csütörtökön és szombaton indul a repülőgép reggel 8 órakor, Craiovára 9 órakor és Bucurestbe délelőtt 10 óra 10 perckor érkezik. A repülőgéppel küldött levelekre a rendes postabélyeg kerül, ezenkívül még külön repülőpostai bélyeg. Ez belföldi leveleknél huszgramm két lei. Külföldre menő leveleknél ez a díj változó. Így a díjtételek a következők: Jugoszlávia és Bulgária 4 lei, Magyarország és Törökország 5 lei, Ausztria 6 lei, Lengyelország 7 lei, Csehszlovákia 8 lei, Svájc és Németország 9 lei, Finnország, Hollandia és Olaszország 10 lei, Belgium 1 lei, Franciaország és Svédország 13 lei, Palesztina 15 lei, Anglia 24 lei, Északamerikában 30 lei, Délamerika 67 lei. A repülőposta számára feladott levelekre ezenkívül feltűnőre kell írni a „Cu avion” jelzést is.

Szülők! Diákok!

Az összes iskolák könyvei már kaphatók!

Iskolaszerek: rajztábla, fejesvonalzó, háromszög, színes íron, színes és fekete tuss, rajztömb, íron, radír gummi, tinta, toll, zsebtintatartó, háti-, kézi- és akta-táska, stb. legelősszerű beszerzési forrás.

Jutalomtárgyak! Nagy engedmény!

CULTURA könyvkereskedés
V. Bulev. Carol No. 16.

Az ország összes harangjainak zugása és ágyuk döngése közepette indult utolsó útjára a belgák szerencsétlen végű királynéja

Brüsszelben tegnap az egész belga nemzet őszinte részvétele mellett ment végbe Asztrid királyné temetése. Már a kora reggeli órákban a belga királyság minden részéből érkeztek a külvonatok a fővárosba, amelyek a gyászolók ezreit hozták. Igen sokan érkeztek külföldről is az egyes államfők és kormányok képviselőiben.

A temetés napján Brüsszelben az összes üzletek zárva voltak. Azokon az utcákon, amelyek a temetési menetnek végig kellett haladnia, megszünt minden közlekedés.

Pont tíz órakor nyíltak meg a királyi palota kapui és ugyanakkor megszólaltak Brüsszel és az ország valamennyi templomának összes harangjai. Ágyuk döngése jelezte, hogy Asztrid királyné elhagyta a királyi palotát, hogy oda soha többé vissza ne térjen.

Százezer ember gyülekezett össze az utcákon, hogy csatlakozzék a beláthatatlan hosszú gyászmenethez.

Lassan gördült ki a nyolc fekete ló által vont gyászkocsi, mely a királyné földi porhüvelyét vitte. A palota előtti térségben a gyászkocsi számára fentarított ut két oldalán magasrangú állami tisztviselők állottak sorfalat.

A koporsó mögött gyalog haladt Lipót belga király, akinek a karja, amely a mult csütörtöki szerencsétlenség alkalmával megsérült, most is fel volt kötve.

A király jobbán haladt Károly svéd herceg, a tragikusan meghalt Asztrid királyné édesatyja, bal oldalán pedig a király fivére, a földriai gróf. Azután következtek a magas udvari méltóságok, a kormány tagjai, a képviselők és szenátorok, a magasrangú katonatisztek, a külföldi diplomaták és külön kiküldöttek, a különböző küldöttségek és végül a nép végeláthatatlan tömege.

A gyászmenet órákon keresztül vonult végig Brüsszel főutcáin, amíg végül eljutott a királyi család sírboltjához. Ott rövid istentisztelet után Asztrid királynét örök nyugalomra helyezték.

A temetés napján Belgium valamennyi külföldi követségén gyászünnepélyeket rendeztek. Ezenkívül gyászmisek voltak a nagyobb külföldi városokban is.

Igy gyászmise volt Bucarestben, Budapesten, Bécsben, Berlinben, Párisban, Rómában és más európai fővárosokban is. Városunkban a harmadik kerületi római katolikus templomban Péter Keri Norbert plébános Péter Maternus és Péter Ágoston segédlete mellett tartotta

meg a gyászistentiszteletet. A rekviemen megjelent T o t i s Rezső belga királyi konzul és felesége, valamint nagyszámu közönség. Ennek soraiban helyet

Érzékenyen megkárosította egy nemzetközi szélhámós a kitűnő magyar óceánrepülőt

Magyar Sándor magyar óceánrepülő, aki annak idején E n d r e s z Györggyel együtt repült Amerikából Budapestig, egy furfangos csalónak esett áldozatul. Magyar Sándor Budapesten a napokban megismerkedett egy fiatalemberrel, aki H u s t i n g t o n lordnak mondotta magát. A rokonszenves fiatalember beszélgetés közben megemlítette, hogy pillanatnyi pénzzavarban van és megkérte Magyar, adjon neki kétszáz pengőt, amelyet másnap visszaad. Megemlítette azt is, hogy Londonból ötszáz font sterling elküldését jelezték neki.

Magyar Sándor a kétszáz pengőt kész-

foglaltak a városunkban élő, vagy keresztülutazó belga állampolgárok, akiket a belga konzulátus az istentiszteletre meghívott.

ségesen bocsátotta rendelkezésére a fiatalembernek. Másnap azonban hiába várt angol ismerősére, az nem jelentkezett és nem jött el harmadnapra sem. A pilóta akkor a rendőrségen feljelentést tett ellene. A nyomozás során az állítólagos H u s t i n g t o n lordra rátaláltak a Panonia-szállodában, ahol Martel Lajos báró néven jelentette be magát és mint német állampolgár szerepelt. A csaló fiatalembert őrizetbe vették. Mivel azt hiszik, hogy az illető nemzetközi szélhámós, rádió értesítették elfogatásáról a különböző államok rendőrségeit és személyére vonatkozólag esetleges felvilágosításokat kértek.

Fekete bőjtűl büntetik a hírhedt szökevény fegyencet, akit most különálló épületben őriznek

C o r o i u, a hírhedt bandita ügyében a vizsgálat még mindig folyamatban van. A vizsgálat adatai alapján kiűnt, hogy Coroiu szökését H a b r i c Silvestru fegyenc is elősegítette, aki a bandita és a szökést végrehajtó S i m n i c e a n u katoná között közvetített. Habric Silvestru látta el utasításokkal a katonát és naponta közölte vele az előkészített szökés újabb terveit. Szolgálati fejében Coroiu ígéretet tett Habricnak, hogy majd az ő szökését is elősegíti és kiszabadulása után a bandita első hadsegéde lesz. Az igazságügyi hatóságok azzal büntették meg Habric Silvestrut, hogy a botosani fogházból Bacauba szállították. Coroiu különben ragaszkodik ahhoz, hogy ügyét a botosani törvényszék tárgyalja le, mert nincsen pénze, hogy más

városban védőt fogadjan magának. Azzal fenyegetőzik, hogy öngyilkosságot követ el, ha ügyét más törvényszék hatáskörébe utalják. A banditát most fokozott figyelemmel őrzik és a botosani fogház igazgatósága elhatározta, hogy az újabb szökés megakadályozására különálló épületet emel a veszedelmes foglyok részére. Ez az épület a fogház udvarán épül fel és különleges biztonsági eszközökkel látják el. Ezenkívül a fogház udvarának kerítését is magasabbra építik. A szökés miatt Coroiu sem kerülte el a büntetést. A fogházak vezérigazgatósága fekete bőjtűre ítélte Coroiut, ami azt jelenti, hogy a bandita a hét pénteki napján sem élelmet, sem vizet nem kap.

A világhírű amerikai filmszínészben felismerte bátyját egy budapesti pincér és a kettőjük közti hasonlatosság tényleg meglepő

Az egyik budapesti lap szenzációs cikket közöl arról, hogy Wallace Berry, a világhírű mozisínész, aki nemrég a Hortobágyon is filmezett, magyar származású. Kedrovics József budapesti pincér közölte, hogy Wallace Berry filmszínészben felismerte a nálánál egy évvel idősebb bátyját. A hasonlatosság Kedrovics és a filmszínész között valóban meglepő. Elmondotta, hogy mindketten Pozsonyban születtek. A filmszínész 1878-ban december 16-án, ő pedig 1879-ben. Mikor tizennégy éves volt, árvaságra kerültek és akkor mindketten pincéreknek mentek. Kedrovics Pozsonyba

került, a fivére pedig Bécsbe. Hosszu időn keresztül leveleztek egymással. A bátyja Bucarestből, Londonból és más városokból is irt neki. Akkoriban a Barnum cirkusznál volt alkalmazásban. Később Délafrikába ment és a bur háboru idején eltűnt. Azóta nem kapott róla semmiféle hírt.

Most azután, amikor képét meglátta az újságban, egyszerre felismerni vélte benne a fivérét. Elolvasta Wallace Berry életrajzi adatait is, amelyek ugyancsak sok olyan adatot tartalmaznak bucarestii, londoni és délafrikai tartózkodására vonatkozólag, amelyeket ő is ismer. Kedrovics pincér

mindazonáltal kijelenti, nem merne rá meg esküdni, hogy a filmszínész valóban a bátyja, de a hasonlóság olyan meglepő, hogyha nem létezik köztük vérokonság, akkor az a csodával határos.

Magyar hívők zarándoklata Radnára

Vasárnap, szeptember 8-án Radna kegyhelyen nagyszámban sereglenek össze az egész Bánságból a magyar ajku katolikus hívők, hogy résztvegyenek az ősi bucsun. A gyalogos zarándokok városunkból U j v á r y Lőrinc hitoktató vezetésével pénteken reggel indulnak el és szombaton este érkeznek Radnára. Vasárnap ott résztvesznek a különböző ájtatosságokon és a nagymisén, majd hétfőn reggel visszaindulnak, kedden este érkeznek haza és a zarándoklat végeztével hálaadó istentiszteletre a székesegyházba vonulnak. A helybeli bucsusokhoz Cs o t ó N a g y István plébános vezetésével a Conacul Iosif községbeli zarándokok is csatlakoznak. Azonkívül Radnára vonulnak Otelec, Sanmartinugoresc, Mailat és más községek magyar katolikusai is. A gyalogos bucsusokon kívül vasárnap reggel igen sokan indulnak Radnára vasuton és autókön. Ezek még aznap este érkeznek vissza.

A szovjet éltetése nem jelent büntetendő cselekményt

Fontos elvi jelentőségű döntést hozott a nyitrai kerületi bíróság. Az ügyészség vádat emelt B r u n t l Ede földműves ellen a rendtörvénybe ütköző bűncselekmény címen. A vádirat szerint Bruntl édv tavaszán egy kommunista népgyűlés alkalmával többször éltette a szovjetet. A kerületi bíróság az eddigi joggyakorlattal ellentétben, amely hasonló ügyekben mindig marasztaló ítéletet hozott, Bruntl felmentette a vád alól. Az indokolás kimondja, hogy a cseh-szlovák köztársaság a szovjettel szövetséges baráti viszonyban van, tehát a szovjet éltetése nem lehet büntetendő cselekmény. Az ügyész felebezést jelentett be az ítélet ellen.

Furfangos vámszedői akadnak Lugoi környékén az abesszin háborúnak

Amíg a békeszerető polgárok irtóznak az olasz-abesszin háboru gondolatától is, addig ügyes szélhámósok máris hasznot húznak a háborus veszelelyből. Ezek a szélhámósok felsaptak verbuválóknak és boldog-boldogtalant — már akinek valamelyes pénze volt — felvették az abesszin hadseregbe. Különösen a Lugoi környéki községekben volt bőséges aratásuk. De nemcsak közkatonaikat vettek fel, hanem ha a jelentkezőnek több pénze volt, akkor még tiszt is lehetett. Az abesszin hadseregbe való felvételt ugyanis bizonyos összeghez kötötték, amit a jelentkezőnek előbb le kellett fizetni. A vállalkozó szellemű fiatalemberek pedig szívesen adtak kisebb-nagyobb összegeket, mert megígérték nekik, hogy rövidesen megkapják a szükséges utiköltséget és iratokot, amelyekkel kiutazhatnak Abessziniába. A jelentkezők reménykedve vártak és már előre kiszineztek azokat a kalandokat, amelyek a háboru földjén reájuk várnak. A titokzatos ügynökök pedig ezalatt sietve távoztak más vidékre, ahol megismétlődött a ravasz verbuválás. Csak hetek múlva jöttek rá a károsultak, hogy becsapták őket. Most a rendőrség keresi a furfangos szélhámósokat.

Ha szép akar lenni.
hasznájon K U L K A-féle liliom-tejkrémet, liliomtejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag K U L K A Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz” L. Piața I. C. Brătianu

Dr. Faurné, Sch. Gitta
balett- és tornaiskolája
szeptember elsején nyit meg Piața Unirii 8. I. em. 1 alatt.
Beiratkozások és információk délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Megneseknek egy hónapra 70, negyed évre 200, fél évre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed évre 180, fél évre 300, egész évre 600 lei
Köztisztviselőknek, közhivatalosoknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Megneseknek egy hónapra 4, negyed évre 10, fél évre 20, egész évre 40 pengő
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed évre 8, fél évre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— 52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—8

„Jemesvarar Zeitung” nyomda nyomasa.

A Bega

A Bega

— mondjam önnek, kollega? — nem folyó, csak olyanforma, közönséges, szűk csatorna, alacsony part, kis meder, van benne víz tiz veder, s ha még pár csepp kerül bele, vízáradást csinál vele.

A Bega

— higyjétek — nem bodega, bor, sör, se snapsz nincsen benne, legalább tej, vagy rum lenne, de víz van csak, zavaros, sárgaszínű, latyakos, és lán, sokan isszák mégis, felnőttek és kicsik is.

A Bega

nem kukac, nem pántlega, mégis kereng kanyarogva, jobbra-balra andalogva, támolyog, mint rézgek. a járása réveteg, csáléra foly s házra is mer, toronyirányt dehogyan ismer.

A Bega, —

Sári, Marcsa, Rebega, Soma, Gyurka, Miska, Pista, vagyos és nimolista fürdőzetni odajár, ha forró a napsugár, van faun, nimfa s odaliszk ott, nem tisztul, de felszed piszkot.

A Bega

személtáda, pereg a sok hulladék szüntelenül, minden szemét belékerül, uriaszony, szobalány mindent, mindent odahány, hull belé rongy, szenny, gaz, cserép, — de gyönyörű csendéletkép.

A Bega

nyúlós, mint az osztrega, husz hid — vas, fa s betonfajta — mint erős pánt fekszik rajta, nem szaladhat el a part, mindkét oldalt fogva tart, mint a kártyást a kaláber, mint nadrágot hözenzátréger.

Kóró Pál.

— Nistor munkaügyi miniszter ma a Bánághba érkezik. Nistor munkaügyi miniszter ma reggel háromnegyed nyolckor városunkba érkezik. Kísérétében lesznek Zunesco miniszteri vezérigazgató és Enescu vezérfelügyelő. A munkaügyi miniszter a városunkban lévő munkásjóléti intézményeket tekinti meg. Meglátogatja a anoncotthonokat, azonkívül kijelöli a kerületi munkásbetegsegélyező pénztár új otthonának építésére alkalmas helyet. Nistor munkaügyi miniszter bányászati utja során meglátogatja Resitát, Aninát, Steierdorfot, majd Periam községet.

Husz románt öltek meg a csehszlovák határőrök a legutóbbi három hét alatt

A csehszlovák határ mentén fekvő román községekben nagy elkeseredést keltett a csehszlovák határrendőrök eljárása, ahogyan a Csehszlovákiában lakó románokkal bántak. Ennek a bánásmódnak a bizonyítéka az a husz halott, akit a csehszlovák határőrök fegyverrel terítettek le. Legutóbb H u z a u Vasile csehszlovákiai gazdát ölték meg a határon. A csehszlovákiai román gazda több társával együtt egy gyűlésre jött át Romániába. A gyűlés után a többiek visszamentek Csehszlovákiába, de Huzau elmaradt társaitól. A gazda akkor igyekezett át a határon, amikor a csehszlovák határőrök már le akarták eresztetni a határsorompót. A csehszlovák határőrök erre a gazdára támadtak és bajonettzurásokkal megsebesítették. Huzaut beszállították a slatinai kórházba,

— A megyés püspök bérmautja. P a c h a Ágoston megyés püspök őszi bérmautján meglátogatta Bulci községet, ahol M o c i o n i Anton udvari fővadászmester vendége volt. Az egyházfő a bérmálás szentségének kiosztása után Savarsinba utazott, ahol az egész község ünnepélyesen fogadta. P o p a Juon községi jegyző román üdvözlő beszédére a püspök románul válaszolt, majd a templomba ment, amelynek ajtajában P a p p Károly plébános nyújtotta csókra a feszületet. A püspök nagy papi segédlettel főpapi misét mondott, utána pedig nagyszámú gyermeket részesített a bérmálás szentségében.

PENELY, GYAPJU, VATA

PAPLANOK

MATRÁCOK

LEGJOBB M.NŐSÉGBEN

MAGER Timisoara IV., Piața Kúli 1.

Jó és tartós paplan csakis rendelésre szerezhető be. Mintaraktar nagy választékban.

— Sulyos bírság a csempészett dohány miatt. A monopolhatóság ügynökei az elmúlt napokban negyvenhárom kilogram csempészdohányt találtak Bitzok József és Bitzok Imre otvesdi lakosoknál, amiért az egyik gazdát 39.000 lei, a másikat pedig 25.000 lei bírsággal sújtották. A pénzbüntetést azonban nem tudták azonnal lefizetni, mire tizenöt napi haladékat kaptak annak kiegyenlítésére. Amennyiben a pénzbírságot nem fizetik meg, akkor a bírságot fogházbüntetéssé változtatják át, amit a gazdáknak ki kell tölteni.

Egyenruhászövetek

diákok, egyletek, tűzoltók, stb. részére a legnagyobb választékban és a legolcsóbban

Rabong & Schneider r.-f.

Timisoara I., Piața Brătianu (róm. kat. püspöki-palota)

— Megállapították a Bega halottjának kilétét. Megirtuk, hogy Sanmihailuroman község határában a Bégából kifogták egy fiatal nő holttestét. A szerencsétlen nőt semmiféle iratot nem találtak és személyazonosságát sem tudták megállapítani. Tegnap sikerre vezetett a csendőrség nyomozása, mert kiderült, hogy a fiatal teremtés H a n k Anasztasia husz éves hódosi leánnyal azonos, aki valószínűleg öngyilkosságot követett el.

ahol meghalt. A csehszlovák határőröknek bajuk nem történt, mert a hivatalos vizsgálat szerint a határőrök önvédelemből ölték meg a gazdát. A csehszlovákiai románok szövetsége nem elégedett meg a vizsgálattal, hanem vegyes bizottság kiküldését kérte és egyben Carol királyhoz fordultak, akihez táviratot intéztek és jóakaratu segítségét kérték, hogy a csehszlovákiai románok helyzete megjavuljon. Huzau Vasile temetése nagy gyászompával ment végbe. A gyászszertartást hat pap végezte és számos gyászbeszéd hangzott el. Az egyik szónok hangsúlyozta, hogy augusztus elseje és huszadika között husz románt öltek meg a csehszlovák határőrök, majd utalt arra, hogy a Csehszlovákiában élő románokkal embertelenül bántak.

— Bethlen István visszatért Angliából. Budapestről jelentik, hogy Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök két heti angliai tartózkodás után most haza érkezett. Bethlen az újságírók előtt nem nyilatkozott.

— Községi választás. A közeli Ság község lakosságának egyik panasza az, hogy nem rendelik el a községi választásokat. Ebben az ügyben most fordulat történt, mert a fővárosból érkezett jelentés szerint a községi választásokat már a napokban elrendelik.

— A rendőrtiszt megvert egy pincért. A fővárosi rendőrség egyik altisztjét veréssel vádolja C o s e l n i c Ion fővárosi pincér. A pincértől a rendőrszem elvette a kalapját és erre Coselnic elment a rendőrségre, hogy az esetről jelentést tegyen. A komiszarus megígérte neki, hogy megvizsgálja az ügyet és visszajuttatja a kalapját. A pincér azután távozni akart, de a folyosón várta egy rendőrtiszt, aki a pincért behívta a szobába és ott — a pincér állítása szerint — agyafabőbe verte. A brutálisan bántalmazott pincér azután elment a Zorile című lap szerkesztésébe és ott elpanaszolta baját. A fővárosi lap megírta az ügyet és a vizsgálat megindítását követeli.

— A szegény hadirokkant részére. Schneider József hadirokkant részére T. E. előfizetőnk ötven leit adományozott. Köszönettel nyugtazzuk és rendeltetési helyére juttatjuk.

— Foglyok meghiusult szökési kísérlete. Szökést kísérelt meg huszonkét fogoly a Roman város ügyészségi fogházából. A huszonkét fogoly egy cellában volt. Egyik napon V a s i l i c a Constantin és R a i l e a n u Dumitru veszedelmes betörők vezetésével kibontották a fogház másfél méter vastagságú falát és az így támadt üregeken keresztül akartak az éjszaka leple alatt elszökni. A szökés azonban nem sikerült, mert a falbontást a fogházigazgató észrevette. A huszonkét foglyot ekkor vasravartek és külön cellákban helyezték el.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálják kényelmét. Leszállított áruk. E lap előfizetőinek 20 százaléka engedmény.

— A telefon. Kohn és Grün szomszédok. Kohn állandóan átjár Grünhöz telefonálni.

— Te, — mondja egyszer neki Grün — ha neked annyi telefonálnivalód van, miért nem vezetted be magadnak a telefont?

— Ugyan kérlek, — mondja Kohn — minck vezettessem be? Hogy állandóan a szomszédok használják?

Igy csinálják

az alaptalan vádakat... A Curentul megírja, hogy Lipován a magyar dalok egyesületek versenyt rendeztek. Nem volna ebben semmi — mondja a Curentul — ha az egyik magyar dalegyséül — Nadlac községből való — nem tüzi volna ki a magyar nemzeti lobogót. Igaztán a mi magyarjaink Budapest zászlaja alatt vonultak föl, akár csak valahol a szegedi pusztán lettek volna. Ezt írja a Curentul. Elfelejteti, hogy mindenemű fölvonulás csakis hatóság engedély és hatósági részvétel melle lehetséges. Hogyan képzel a Curentul hogy ezt a felvonulást megengedték volna, vagy pedig nem tiltották volna? A magyar dalárdák Romániában jól tudják, hogy magyarországi zászló alatt nem vonulhatnak föl és bizonyo hogy ilyesmire nem is gondoltak. A egész ügy a riporter képezetében született meg. Ime, így csinálják az irrudenta vádakat.

— Freund Leó zongoraművész és okzenetanár szeptember 2-án kezdte művészeti zeneoktatását. Elvállal akadémiára készülő tanítványokat, ugyszintén kezdőket és haladókat. Megbeszélsek délelőtt 10—11 és délután 4—6 óra között. I., Strada Turin 6.

— Nyomora miatt felakasztotta magát egy aggastyán. J o r g o v á n Mitnyolevánhárom éves Gelu községbe gazda tegnap délelőtt felakasztotta magát és meghalt. Az aggastyán nagy nyomorban élt és valószínűleg ez késztette arra, hogy életének végét vessen. A ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Tűzhelyek

uj építkezéseknél előnyös tizetés melle kaphatók

Junginger Feren

II., Str. Timocului 1. s

* Galsworthy: Virágzó vadon. Galsworthynak, a Nobel-díjas nagy regényírónak halála után megjelent regénye egy szérszelem története, de a cselekmény mögött egy nagy megismerés van: annak a titka, hogy miképp tudta az aránylag kis angol nemzet nemcsak megalapítani, hanem fenntartani a történelem legnagyobb világbirodalmát. Ha valaki olyasmit tesz, ami neki bűn, de megsérti a világbirodalomnak ezt a kerlehetetlen elvét, hogy az angol embernek a gyarmati benszülötelle szembe mindig fölényben kell maradnia, akkor a egész társadalom kiküszöböli magából. A regény főszereplője gyávánkat mutatkozó benszülöttek előtt, közmegevetés sújtja és szép szerelméről is le kell mondania. Sohalmeg senki ilyen egyszerűen és ennyi erővel meg nem írta, milyen félelmetes és kerlehetetlen hatalom az angol közvélemény. Franklin-Társulat kiadása, pompás kiállításban, fehér papíron, vaszkos kötet 320 lap, füze 165.— lei, vászonkötésben 214.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepsgenál Cluj. Kérje a Franklin újdonságot teljes jegyzékét.

Patikák éjszakai szolgálat

Szeptember 2-tól szeptember 8-ig várunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN a Mercy-utcában levő Weisz-gyógyszertár.

A MÁSODIK KERÜLETBEN a 3 Crau utcában levő Schul-gyógyszertár.

A HARMADIK KERÜLETBEN az Odobescu-utcában levő Keller-gyógyszertár.

A NEGYEDIK KERÜLETBEN a Scudier-óten levő Csillag-gyógyszertár.

AZ ÖTÖDIK KERÜLETBEN Kóváry-Chioreanul Iosif gyógyszerára és

FRATELIAN Panaioth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

A házasság rövidsége

tekintetében egy szarajevói mohamedán házaspár tartja a rekordot. Egy fiatal török elvett egy török leányt és miután az imám összeadta őket, a fiatal pár három óra múlva ismét megjelent a papnál és kérte, hogy bontsa fel a házasságot. Az ok az, hogy a vőlegénynek kínos meglepetésben volt része. Boszniában ugyanis a török nők még mindig fátyolban járnak és a vőlegény csak a házasságkötés után látta először feleségét fátyol nélkül. Az volt számára a kínos meglepetés, amely miatt válásra határozta el magát.

INGLIA KÖVETELI A NÉMET FÜGGŐSSÁGOK RENDEZÉSEIT. Londoni jeles szerint az angol kereskedelemügyi miniszter bejelentette, hogy követelni fogja a metországtól a függőben lévő adósságok nyelki, tizenöt százalékos részletét. A felállítás a német-angol fizetési egyezmény alapján történik, amely szerint ezt a negyedrészletet október 15-ike után kételes Németország kiegyenlíteni.

— Az új magyar kereskedelmi miniszter tette az esküt. Budapesti jelentés szerint a chler István kereskedelmi és közlekedési miniszter tegnap tette le a hivatalos esküt Horthy Miklós kormányzó elé. Utána átvette hivatalát.

— Lezuhant sportrepülőgép. Budapestről mentik, hogy tegnap délután a rákosi vasállomás közelében levő bolgár kertekben uhant egy sportrepülőgép. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a gép egyik szárnya letört. A repülőgépén a nagy józs a görög budapesti városi fogalmazó ült, aki számos ízben vezetett sportrepülőgép. A pilóta súlyos sebesüléseket szenvedett. A mentők kórházba szállították.

— Kugliést a harmadik kerületben. A magyar Párt harmadik kerületi tagozata este is megtartja rendes heti kuglizó eszt a Stóhr-féle vendéglőben. A kugliést vedelmét a szegény gyermekek felruházására fordítják.

— Szórakozottságában átmént a határon. Aposzvárról jelentik, hogy Simon István harmincöt éves berzencei jegyző gyalog inult egy szomszédos községbe. Ugy látszik, hogy a jegyző szórakozottságában a határmentén gyalogósvényen eltévedt és körülbelül tizenkét lépésnyire átjutott jugoszláv területre. A jugoszláv határőrök rákiáltották, mire megfordult és visszafelé igyekezett. A határőrök ennek ellenére őt lövést írtak le rá, amelyek mindegyike talált. A szerencsétlen jegyző a helyszínen meghalt. E esetet vegyes jugoszláv-magyar bizottság vizsgálta meg és megállapította, hogy a jegyző nem szándékosan lépett jugoszláv területre.

Felkérjük a 398 és 175 Prémium-számok tulajdonosait,
hogy cegünkél jelentkezzenek
Káldor, Fotószaküzlet
Timișoara I, Piața I. C. Brătianu.

— Gyulékony anyagot fecskendeztek egy autóbusszra. Különös merénylet történt Barélonában. Az ottani anarchista szervezet néhány tagja gyulékony anyagot fecskendezett az egyik autóbusszra, amely zsúfolásig tele volt utasokkal. A vegyi anyagtól az autóbussz kigyulladt és tizenöt utas súlyos gési sebeket szenvedett.

— Sztrájkolók és sztrájktrörök véres harcra. A délkarolinai államban levő Pelzer városban az egyik szövőgyár munkásai sztrájkba léptek. Több száz munkás azonban nem csatlakozott a sztrájkhoz, hanem folytatta a munkát. Emiatt a sztrájktrörök és a sztrájkolók munkások között összetűzés ámadt, amelynek során több mint kétszázötven revolverlövést adtak le egymásra a szemben álló ellenfelek. Egy munkás meghalt, tizenöt munkás súlyosan, míg számos munkás könnyebben megsebesült.

A nemzetkisebbségek kongresszusa határozottabban jogvédelmet kért a Népszövetségtől a kisebbségek számára

Genfben a nemzetkisebbségek kongresszusa tegnap folytatta tanácskozásait. Neugeboren Emil volt szász képviselő, brasovi lapszerkesztő volt az első felszólaló. Hangsúlyozta, hogy indokolatlan a kormányoknak az az intézkedése, amellyel a helységneveknek a kisebbségek anyanyelvén való használatát megtiltja.

Azután Jakabffy Elemér dr. a Romániai Magyar Párt országos alelnöke beszélt a kisebbségi nyelvhasználatról.

A csehszlovákiai sudeta-németek képviselője szólalt fel és megismételte előző napi kijelentéseit. Hangsúlyozta, hogy a sudeta-németek azzal, hogy a csehszlovák

— Véres parasztlázadás. Litvániában véres parasztlázadás tört ki a Prienwi tartományban. A felizgatott parasztok szembeszálltak a karhatalommal és a rendőrség több ízben is kénytelen volt fegyverét használni. A sortüz három tüntetőt megölt. A rendőrség szigorúan ellenőrző a nyomdákat, nehogy lázító röpécédulák kerüljenek a nép közé. A litván hatóságok mindent elkövetnek, hogy a rendet helyreállítsák és megakadályozzák azt, hogy a zavargások más tartományokra is áttérjedjenek.

JUGOSZLAVIA ÉS A DUNAI PAKTUM. A párisi lapok foglalkoznak Sztójadinovic jugoszláv miniszterelnöknek Laval francia miniszterelnökkel folytatott tárgyalásaival. Leszögezik, hogy Jugoszlávia a dunai paktum ügyében nem teljesen ugyanazt a felfogást vallja, mint Románia és Csehszlovákia. Ez a két állam engedékenyebb, viszont Jugoszlávia bizonyos feltételekhez köti a dunai paktumhoz való csatlakozását.

— Szolgálati fegyverével öngyilkos lett egy csendőrtizedes. A Ploesti közelében levő Bucov község csendőrségéről néhány nap előtt eltűnt Nedelcu George csendőrtizedes. Az őrmester úgy gondolta, hogy a tizedes megszökött és ezért már mint katonaszökevényt kezelte. Tegnap azután kiderült, hogy a csendőrtizedes öngyilkosságát követte el. Nedelcu szolgálati fegyverével a község határában levő kukoricásban a szájába lőtt és a golyó szétrombolta a fejét. Mire holttestét megtalálták, az már erősen omlásnak indult. A megállapítások szerint a csendőrtizedes többször megalkodott, homleszerelése után nyomorba fog kerülni, mert nincsenek szülei, akik gondoskodnának a megélhetéséről. Valószínű, hogy a csendőrtizedes efeletti elkeseredésében követte el az öngyilkosságát.

A NÉMET LEGI HADERŐ GYAKORLATOZÁSA. Berlini jelentés szerint a német hadsereg ősz hádgyakorlataival kapcsolatban, amely Hannover közelében játszódik le, nagy gyakorlatot fog tartani az új német légi hadsereg is. A légi gyakorlatokon főleg a légi támadást elhárító tüzérségnek jut fontos szerep.

— A lakó agyonütötte a háztulajdonost. Halálos kimenteli verekedés játszódott le Ploestiben a háziur és lakója között. Popescu Octavian háztulajdonos szóváltásba keveredett Bornea Anton nevű bérlőjével. A szóváltás verekedéssé fajult el, amelynek hevében a bérlő felkapott egy vasrudat és azzal többször fejbesujtotta a háztulajdonost, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Popescu Octavian beszállították a kórházba, ahol meghalt. A gyilkos Bornea Anton letartóztatták.

vák köztársaság alapján állanak, nem adják fel nemzeti sajátosságukat.

A kongresszus végül határozati javaslatot fogadott el, amelyben annak a kívánságának ad kifejezést, hogy a Népszövetség képviselje határozottabban a nemzeti kisebbségek jogait.

Szüillő Géza dr. csehszlovákiai magyar képviselő, aki Genfben szintén résztvesz a nemzetkisebbségek kongresszusán, az egyik budapesti lap munkatársa előtt adott nyilatkozatában beszélt a csehszlovákiai kisebbségek helyzetéről. Rámutatott arra, hogy a cseh kormányok nagy nyomásának ellenére a legutóbbi választások megmutatták, hogy a Felvi-

A DUNAI PAKTUM TERVEZETE BIZTOSITJA AUSZTRIA FÜGGETLENSÉGÉT. A Reuter-ügynökség megbízható francia körökből jelenti, hogy a francia és olasz kormányok hosszas diplomáciai érintkezés után megcsinálták a dunai egyezmény tervezetét, amelyet közöltek a három kisántant állammal, Magyarországgal, Ausztriával és Lengyelországgal. A tervezet biztosítja Ausztria függetlenségét. Politikai körökben a tervezetet nem tartják teljesen sikerült alkotásnak és megállapítják, hogy annak egyes részletei homályosak.

— Meleg időjárás. Az időjárás tegnap valamilyen melegebb volt az előbbi napoknál. A hőmérő délelőtt kilenc órakor huszonnégy, délután négy órakor pedig harmincegy fok meleget mutatott. Amíg nálunk szép száraz időjárás van, addig Bukovina nyugati részében napok óta zuhog az eső. Sok helyen a nagy víz miatt a vasuti közlekedés lehetetlenné vált és másutt csak átszállással bonyolítható le. A meteorológiai intézet jelenti: Mérsékelt délnyugati szél várható néhány helyen zivatarral, a hőmérséklet alig változik. Az éjjeli lehűlés enyhül.

— Ijesztően szaporodnak az autóbalesetek. Két súlyos autószerencsétlenség történt a Praha völgyében. Comarnic és Posada községek között az országuton összeütközött két gépkocsi. Az összeütközés pillanatában a gépkocsik közé került az országot szelén haladó Ilie Mária negyvenhét éves, Breaza de Sus községbeli asszony is, aki rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett és haldokolva szállították kórházba. A két gépkocsi soffitjei könnyebb sérülésekkel kerültek ki a balesetből. A másik szerencsétlenség Poiana Varbilau község szélén történt, ahol az egyik fővárosi gépkocsi elgázolta Dumitrache Ion három éves fiúcskát, aki nyomban meghalt. A szerencsétlenség után a sofőr el akart menekülni, de a községbeliek feltartóztatták és átadták a csendőrségnek.

— Halálos ökölesapás. Egyetlen ütessel megölte ellenfelét Bichir Dumitru barladi lakos. Bichir az egyik korcsmában összevesszett Bancu George hatvan éves munkást, akit dühében egy jól irányzott ökölcsapással a földre terített. Az ütés olyan erős volt, hogy Bancu néhány pernyi szenvedés után kilehelte lelkét.

SIKKASZTÁS EGY ADÓHIVATALBAN. A bacamegyei Racova község adóhivatalában nagyarányú sikkasztást leplezték le. A bacai pénzügyigazgatóság egyik ellenőre az adóhivatal ügykezelését ellenőrizte és megállapította, hogy a pénztárból 150.000 lei hiányzik. A vizsgálat alapján az ügyészség elrendelte Bejan adóhivatali főnök letartóztatását. Vádiratot készített el a bacai ügyészség Lungu adóvégrehajtó ellen is, akit bünrészességgel vádolnak.

déken a magyarok és a tótok túlnyomó többséget arattak és a kormány minden erőlködése ellenére sem kapott többet a leadott szavazatokból harminc százalékánál.

Ez azt mutatja, hogy a kisebbségi szervezetek szelleme igen erős.

Ugyanezt állapíthatja meg a csehszlovákiai németekről is és dicsőreleg nyilatkozott a sudetanémetekről, akik Csehszlovákiában a legnagyobb pártot alkotják. Megemlékezett azután arról, hogy a cseh kormány ismételten igyekezett a választásokon a kisebbségeket paktumokkal gyengíteni. Azonban ezekkel a paktumokkal a kormány nem érte el a célját.

Legújabb sporthírek

BONYODALMAK A MAGYARORSZÁGI NEMZETI LIGABAJNOKSÁGOK KÖRÜL

Magyarországon a nemzeti ligabajnokság megindulása előtt nagy zavarok voltak a résztvevő csapatok körül. Annak idején ugyanis a miskolci Attila, az elmúlt évi bajnokság utolsó helyezetteje, osztályozó mérkőzést játszott a Nemzeti csapatával, a másodosztály élcapatával. A mérkőzést az Attila nyerte meg, de mivel a meccs körül szabálytalanságok voltak, a Nemzeti óvat jelentett be. A magyar labdarugó szövetség helyt adott az óvásnak, megsemmisítette a mérkőzés eredményét és a Nemzeti csapatát besorozta a nemzeti bajnokságba. A labdarugó szövetség döntése ellen most már az Attila felebbezett a belügyminiszterhez. Közben a Nemzeti le is játszotta első bajnoki mérkőzését és ezért keltett nagy feltűnést a belügyminiszterium döntése, amely az Attilának adott igazat és úgy határozott, hogy az Attila szerepeljen a nemzeti ligabajnokságban. A miniszteri döntés felborította a nemzeti ligabajnokság rendjét és még újabb bonyodalmakat ígér, amelyek elé magyarországi sportkörök nagy érdeklődéssel tekintenek.

— Tizenkét vádpont Kenyeres-Kaufmann ellen. Budapesti jelentés szerint a külügyminiszterium utján a romániai hatóságoktól megérkeztek a Kenyeres-Kaufmann Miklós ügyére vonatkozó iratok. A vizsgálóbíró tegnap újból kihallgatta Kenyeres-Kaufmann. Valószínű, hogy a vádirat ebben az ügyben hamarosan elkészül és tizenkét rendbeli okirathamisítással és csalással vádolja meg Kenyeres-Kaufmann Miklóst.

Bucsu a vakációról

...a neve annak a szünetvégi kerti mulatságnak, amely a Magyar Nőegylet rendezésében zajlik le vasárnap, e hó 15-én délután 4 órakor a gyárudvar kerthelyiségében. Azon a délutánon seregenek össze a nagy és kis gyermekek, hogy még egyszer kedvük szerint mulassanak, mielőtt az iskola kapui ismét megnyílnak és kezdetét veszi az új iskolaév a maga kötelességeivel és komolyságával. Lesz ott minden ami a gyermekszívet örömtől okoz! Gyönyörű műsor táncmulatványokkal és mulatságos szindarabbal, ujszerű attrakciók szép nyerevényekkel, tánc, tombola és nyálankaságok az eredeti népies diszítési sátrakkban. Gyertek mind el, kedves gyermekek, apukák, anyukák és nagyszülők, hozzátok el az ismerőseiteket, rokonaitokat és gondoljatok arra, hogy minden leível, amellyel ennek a nagyszerűnek ígérkező — de kevés pénzért élvezhető — mulatságnak sikeréhez hozzájárultok, — gyengédsorsú iskolatársaitokon segítetek, akiknek támogatását ezáltal lehetővé tesztetek. Este tánc és szórakozás a felnőtt ifjuság részére.

Ezenyőcszáz millió ember

él a világon. Wilcox amerikai nemzetgazdasági tanár statisztikát készített az egyes országok és földrészek népességéről és ennek végeredménye az, hogy az egész emberiség száma jelenleg ezenyőcszáz millió ember. A legtöbb ember — 975 millió — Ázsiában lakik, Európában csak 478 millió. Azonban ha Európa nagyságát viszonyítja Ázsiához, meg kell állapítani, hogy Európa a legsűrűbben lakott világrész. A föld lakossága egyre szaporodik. 1650-ben az egész világ lakosságának száma 465 millió volt, 1750-ben már 660 millió, 1800-ban 1098 millió, 1900-ban 1551 millió és 1935-ben már 1800 millió. A szaporodás egyre tart. Egyelőre még sem kell attól tartani, hogy a föld nem tudná az emberiséget eltartani. Helyes eloszlás szerint földünk akár huszszor ennyi ember részére is nyújt elégséges lakóhelyet és ellátást.

HOLNAP ÁLLAPITJAK MEG A LISZT ÉS KENYÉR ÁRÁT. Tegnap a belga királynő fennfektetésénél napján az egész országban nemzeti gyász volt és így a város ideiglenes bizottsága sem tartotta meg ülését. A bizottság holnap délelőtt tizenegy órakor ül össze és akkor dönt véglegesen a liszt és a kenyér árának ügyében.

Lugoj még egy postahivatalt kért. Lugoj város részére a meglévő postahivatal elégtelenség bizonyult és azért az ottani kereskedelmi és iparkamara a postavezérigazgatósághoz intézett kérvényében fiókposta felállítását kérte. A fiókposta számára szükséges helyiséget a kereskedelmi és iparkamara ingyen bocsátja rendelkezésre.

Hetven éves öngyilkos. Lugojon néhány nap előtt Reich András hetven éves öreg ember rossz anyagi helyzete miatt luminállal megmérgezte magát. A szerencsétlen aggastyán tegnap meghalt.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszulletet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez.

Elmeháborodott asszony a templomban. Amikor Lugojon a sekrestyés a római-katolikus templomot kinyitotta, ott legnagyobb csodálkozására egy imádkozó asszonyt talált. Kiderült, hogy az illető Stockmayer Mária elmeháborodott nő, aki még előző este ment a templomba és ott az egyik sötét zugban letérdelt imádkozni. Így történt, hogy a templom bezárásakor nem vették észre. Stockmayer Mária különben három hónap előtt öngyilkossági kísérletet követett el.

* Két nemzedék izgalmas tragédiája. Jean Schlumberger „A családő” c. új regényének tárgya. Saint: Saturnin az eredeti címe ennek a nagyszerű regénynek, amelyet világszerte úgy fogadott a kritika, mint a modern francia regényírás egyik legkiemelkedőbb alkotását. Szép, vidéki birtok a Saint-Saturnin, a Colombe-család birtoka, s az ur rajta az öreg William Colomba, az erőskezü, konzervatív francia polgár, akitől felnőtt gyermekei éppúgy félnek, mint gyermekkorukban. A két nemzedék ellentétéből szövődik a regény meséje, amely a korosodó gyakran gyermetesül szeszélyes apának izgalmas tragédiája. Komoly irodalmi esemény ennek a könyvnek magyar fordítása, a modern világirodalom egyik legjelentősebb értéke jut vele a magyar olvasóhoz, Franklin-Társulat kiadása, remek kiállításban. A vaskos kötet 300 lapon füve 152 — lei, vászonkötésben 198. — lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Franklin újdonságok teljes jegyzékét.

Sport

A berlini olimpián lángoló tüzet staféta segítségével juttatják el Görögországból az olimpiász színhelyére

A berlini olimpiai bizottságnak nagy gondot okoz az olimpiai tüznek a hagyományok szerint való meggyújtása. Az olimpián lángoló tüzet ugyanis Görögországból kell az olimpiász színhelyére eljuttatni. A görögök az olimpiai tűz meggyújtásának ceremóniájával mondaviláguknak egy szép emlékét is egybekapcsolják. A fény istene, Apolló, ki sugarával már az antik Hellaszt is beara nyozta és akit hálából ünnepi játékokkal dicsértek, fogja leküldeni ismét tüzes nyilait, amelyek az ókori olimpiások utódainak ünnepén világítani fognak. A fény istenének nyilával, fénylencse segítségével a nap sugarával lobbantják lángra azt a tüzet, amelyet staféta visz Görögországból Berlinbe, ezzel is kifejezésre juttatva azt a kapcsolatot, amely az antik és modern olimpiások között fennáll. Az olimpiai tüzet szállító

A jugoszláv biciklisták visszaléptek a további versenytől

Megirtuk, hogy a Románia körüli kerékpárverseny hatodik szakaszának győztese Tudose román volt, de győzelmét a jugoszlávok megóvták. Övéseket a zsüri elutasította, mire a jugoszláv versenyzők visszaléptek a további versenytől. A hetedik szakaszra már a jugoszlávok nélkül indultak el a versenyzők. Reginul Sasace közbeeső állomásra elsőnek Hapciuc román érkezett

Tubiláló bántási férfialárda. Timiseni községben az Adam András kar nagy vezetése alatt működő férfialárda vasárnap, szeptember 8-án üli meg fennállásának ötvenedik évfordulóját. Ez alkalommal számos bántási dalárda részvételével jubileumi ünnepséget rendeznek.

Uj hetilap. A jövő hét első napjaiban MOZAIK cím alatt új riport és szépirodalmi hetilap indul, amelyet külföldi és itteni írók közreműködésével jótollu erudíciós szerkesztnek. A MOZAIK riporttal és főleg szépirodalommal foglalkozik, de emellett helyet ad a legérdekesebb témáknak, cikkeknek stb. úgy, hogy a MOZAIK tényleg az a mozaik lesz, amit a lap címe is beígér. A MOZAIK 24 nagy oldalon, modern és egyszerű címlappal jelenik meg.

Mindennemű

iroda=kiképzés

„Engelmann” akadémiát végzett okl. gyorsíró. könyvelő, levelező. IV., Bul. Carol 14.

Hármas ikreket szült Stoian Mariora chisinaui asszony. A három fiú közül az egyik néhány óra múlva meghalt, de a másik kető az anyával együtt egészséges és állapotuk kielégítő.

A folyó halottai. Lugojról jelentik, hogy a Mures folyóba fulladt Sarma y Elemér lomnici nyuga nazott tanár, aki hosszabb idő óta a Teleky-grófok kastélyában lakott. Az idős ember az egyik napon a Muresban akart megfürdeni, de fürdés közben a víz elragadta és Sarmay Elemér a hullárokban lelte halálát. A vízbe fulladt a Foverin megyei Srducul Mic községben Carstei Mária ötvennégy éves asszony is, aki másás közben a partokba szédült.

staféta első tagja 1936 július huszonegyedikére virradó éjszaka indul Görögországból Berlin felé. Az érdekeltek nemzetek olimpiai bizottságai elfogadták a staféta utirányát, amelyet az előkészítő bizottság dolgozott ki. A futók Athénből indulva Delphin, Szalonikin, Szófián, Belgrádon, Budapesten, Bécsen és Prágán keresztül viszik majd vizálló magnézium fáklyák segítségével az olimpiai tüzet. A rendezőbizottság máris elküldött néhány ilyen fáklyát, amelyeket külön célra gyártottak. A bizottság ezenkívül elrendelte, hogy az olimpiai olaját is Görögországból vigyék Berlinbe. Az előkészítő bizottság tervei szerint ezt a görög nemzeti hős, az első újkori olimpiai maratonfutásának nyertese, Spiridon Louis vízi repülőgépen Berlinbe.

meg, második Tapu román, harmadik Marmocsa román volt, míg negyediknek Piotrovski lengyel kerékpáros futott a célba. A versenyzők egy órát késtek, mert a csendőrök utközben rossz irányba terelték őket. A tévedést csak harminc kilométer után vették észre, amikor vissza kellett menniük a helyes útra.

A Cluj—Toplita közötti hetedik szakasz győztese Marmocsa román versenyző volt, másodiknak Piotrovski lengyel versenyző futott a célba, míg harmadik helyre Hapciuc került.

Utasszállító repülőgép borzalmas katasztrófája. Los Angelesből jelentik, hogy egy repülőgép, amely tizenkét utast szállított, nekiment a magasfeszültségű villamos áramvezetéknek, kigyulladt és egy házra zuhant, amelyet szintén felgyújtott. A repülőgép tizenkét utasa, valamint három tagu személyzete szörnyet halt. Az égő házat a tűzoltóságnak sikerült eloltani.

* Csak egy Scherg-lerakat van Timisoarán. Ismételt érdeklődésre, hogy gyakran Timisoara más városrészében is tart-e fenn lerakatot és hogy egyes helybeli kereskedőknek exkluzív szöveteket gyártunk-e, ezennel nyomatékosan tudomásul adjuk, hogy Timisoarán csak egy lerakatunk van, még pedig az első kerületben, az Alba-Iulia-utcában, a „Ferdinand” szálloda közelében és exkluzív szöveteket semmilyen timisoarai cég részére nem készítünk. Kérjük tehát tisztelt vevőinket, továbbra is egyetlen timisoarai lerakatunkhoz fordulni sziveskedjenek. Brassói posztó és divatárugyarak Scherg Vilmos & Cie. R.-T.

Asszonyok féltékenységi drámája a temetőben. Buhusiban Radulescu örnagy felesége névtelen levelet kapott, amelyben közlik vele, hogy férje benső barátságát kötött Adam Máriával, Adam ügyész feleségével. Radulescuné, akit a levél igen elkésztett, a temetőben járt, ahol találkozott Adamnéval. A két asszony között heves szóváltás támadt, melynek során Radulescuné retiküljéből revolvert rántott elő és kétszer Adamnéra lőtt. Mindkét lövés talált. Adamné sulyos sérüléssel kórházba szállították. Radulescuné elment a rendőrségre, ahol bejelentette az esetet. Jegyzőkönyv felvétele után Radulescuné hazaengedték, azonban az eljárást folytatják ellene.

AUSZTRIA IS MEGSZEGTE A KESZERZŐDÉST. A bécsujhelyi resianum katonaiskola új növendékekhez Schuschnigg kancellár bevezetését intézett és azt külföldön élőknek nem mentálják. A külföldi lapok Schuschnigg beszédéből megállapítják, hogy Ausztria megszegte a versaillesi szerződést mert Németország példájára már színt felállította a repülőzredeket és a keszerződésben vállalt kötelezettségeit lenére teljes erővel fegyverkezik.

— A Magyar Nőegylet ma, szombat délután 6 órakor választmányi ülést tart, amelyre kéri a tagok megjelenését.

Geneológiai kutatások

mint anyakönyvi bejegyzések családi értesítők, egyes családtagok adatainak megkeresésére vállalom.

Cím a kiadóban.

— Beszámoló a cionista világkongresszusról. A Zsidó Nemzeti Szövetség a nyári szünet után szeptember 4-én este 9 órai kezdettel újlag a „Hanoar” otthonban (P. Unirii 3.) kezdi meg heti összejöveteleit. Alkalommal beszámoló hangzik el a cionista világkongresszusról. Beléptidij nincs. Nővételeket szívesen látnak.

Művészet

Molnár Magda szombati bucsuhangversenye. Molnár Magda, zeneakadémiát végzett énekesnő, aki most fog Budapesten elindulni az operaezenesnői tanszakra, a koncertje előtt szeptember hetedikén, szombaton este kilenc órakor bucsuhangversenyt rendez a városi zeneközpont hangversenytermében. A kitűnő énekesnő, aki Hilgmann Laurának volt a legjobb tanítványa, ezen alkalommal szebbnél szebb műsorkat és operabáriákat ad elő. Molnár Magda szombati estia- és dalestjét meghívott vendégek előtt tartja meg. Meghívottak között a Löbl-könyvkereskedés szolgálatát ki. Molnár Magda hangversenye teljesen zártkörű és meghívók csupán meghatározott számban kerülnek szétosztásra.

MOZI

Mozi műsora

Szerda, szeptember 4.

Apolló-mozi: Ahol tilos a szerelem.

Capitol-mozi: A tisztiszolga.

Select-mozi: A színes fátyol.

Fordítóirodám

L., Piata Bratianu 3. sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig, olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve írását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelvekre.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás tanár Bucaresti és Timisoara város volt első fordítója.

Közgazdaság

Az iparosok székháza

A rajta levő terhek kifizetése után az ipartestület tulajdonába megy át

Az iparosok székházának szindikátusa a János elnökletével évi közgyűlést tartott, amelyen a tagok tekintélyes mértékben jelentek meg. Csoma Aurél évi jelentése után Erhardt Péter elterjesztette a számadásokat, amelyek egyhangúlag tudomásul vettek, majd megszavazták a költségvetést. A nagy Imre indítványára a tizenkilenc tagú igazgatóságot és a tíz tagú felügyelőbizottságot újból megválasztották. Oprea János elnök bemutatta az

után az iparosok székházának szindikátusa és az ipartestület által közjegyző közbejöttével megkötött szerződést, amelynek értelmében — az iparügyi és kereskedelmi minisztérium jóváhagyása alapján — az iparosok székháza a rajta levő terhek kifizetése után az ipartestület telekkönyvi tulajdonába megy át. A közgyűlés meglehetősen tudomásul vette, hogy ez a régen húzó ügy ilyen körülmények között békés elintézésre nyert.

Negyvennégy százalék devizafelárat számítanak a nemzetközi teheráruforgalomban is

Az államvasutak vezérigazgatósága szeptember elsejével a következő árfolyamon számítja a külföldi valutákat: francia frank 6.70, svájci frank 33.20, német frank 32.60, belga frank 3.45, belga frank 17.20, aranydollár 167.60, német korona 41.35, holland forint 68.50, cseh korona 4.20, norvég korona 25.75, svéd korona 26.30, dán korona 22.55, olasz korona 8.90, török font 81.05, angol font 2, leva 1.25, dinár 3.05, zloty 19.20,

drahma 1.07, aranypengő 29.60, osztrák schilling 24.75. Ezenkívül még negyvennégy százalékos devizafelárat is számítanak a nemzetközi személypodyás, vagy teheráru szállításánál. Ezt a negyvennégy százalékos devizafelárat csak olyan teherszállítmányra vetik ki, amelynek illetékeit a feladóállomáson fizetik ki, vagy amely szállítmány utánvétel érkezik Romániába.

A Nemzeti Banktól teljesen független devizahivatal létesül és egyben szabaddá válik a devizakereskedelem is

Fővárosi lapok szerint a kormányzat a tervvel foglalkozik, hogy önálló devizahivatalt állít fel, amely a Nemzeti banktól teljesen független lesz. A Nem-

zeti Banknak a külföldi állami kötelezettségek fizetésére szükséges devizákat ez a hivatal fogja rendelkezésére bocsátani. Másikülönben azonban a devizake-

A parasztkisasszony

A Déli Hírlap eredeti regénye írta: Szentirmayné Oberschill Gizzi

(Utánnomlás utols)

46

Nem mondta el ezeket a gondjait a nyainak soha. Nem akarta megijeszni, elkészeríteni őket. Talán nem is juttat eszébe, hogy mi lesz velük?

Pedig azok is gondoltak rá. Külön-külön. De nem akarták egymást és az anykat újabb gonddal megterhelni.

Eltelt január és februárnak is a fele. Itty készült haza. Elintéztett annyit, mennyit lehetett. Amire nem telt idő, az a többiekre bízta. Pénzt is adott. Csak a földet akarta még eladni. Kenyérük úgy sem tudtak vele mit kezdeni evőt találtak rá. Mironescut. A Kenyérük többi földjét is az vette meg.

Eladni tehát a földet és gyorsan haza pusztára.

Az oroszot várták mindennapra.

Olyan szép tavaszi napok voltak. Sárnak melege volt a télikabátban.

— Várj csak, várj — mondta Kitty — sz itt még olyan hó és hideg. Ne nagyon siess levetni a télikabátot.

— Ugyan ne legyél már olyan pesszimista — válaszolta Sári — hisz, már polya is van itt ott.

— Majd behuzza a fejét, — jósolta Kitty.

És egy délután Balogné kihívta Magdát, mert egy ur volt kint, egy ur a Mikoszukéktól. Mert Balognénak könnyebb

volt Mikoszukot mint Mironescut mondani. Magda legalább is úgy érezte. Kiment és behívta az oroszot.

Kitty szemben ült az ajtóval, az asztal tulsó oldalán. Baltenyerebe támasztotta a fejét, a jobbal Dr. Hoffmannak egy levelét tartotta. Az talált végre evőt a szőlőre. Na hál' Istennek! De nagyon keveset akarnak csak érte adni! Hm! Legalább addig várjanak, amíg haza megyek, akkor majd felveszem én az árát. Fel én és ...

— Nézd Kitty, bemutatom neked Pamiroff urat ...

A Kitty balkeze lekerült a homlokáról és úgy maradt a levegőben. Elfakult arcával üveges szemekkel nézett az oroszra. Csend. Szokatlan és idegesítő csend. Pamiroff mozdulatlanul kissé előre hajolva meredten bámult Kittyre. És csend. Borzasztó, érthetetlen csend. Magda úgy érezte, hogy hülnek a csontjai. Mintha hidegvízben állott volna. És pillanatról pillanatra hidegebb lett. Már a szívére érezte fagyni valami sejtethető rossztól, ami már itt van és nyomja őket lejjebb mind lejjebb. De mi lehet az? Uram Isten mi? ...

Az orosz szólalt meg végre rekedt hangon:

— Én mindig megijesztem a nagyságos asszonyt.

Kitty hang nélkül fordult le a székről. Életében harmadszor. Magda és az orosz bémultan nézték. De csak egy pillanatig. Pamiroff felemelte és a diványra tette. Majd a mozdulatlan lányra nézett.

— Magda — mondta könyörgő kétségbeesett hangon — Magda ...

— Igen — mondta Magda — igen.

reszkedelem ugyszólván teljesen szabaddá válik. A devizahivatal főfeladata lesz, hogy a devizaforgalmat ellenőrizze és azért ebben a hivatalban képviselőket nyerne mindazok a foglalkozási ágak, amelyek a devizaforgalomban érdekeltek. A devizahivatal terve nem új és a kormánynak erre vonatkozólag már régebben is tettek javaslatot, amelyet azonban akkoriban nem fogadtak el. A tervezet most megfelelő átdolgozásban újból a kormány elé jutott. A kormány a legközelebbi napokban dönt, hogy a javaslatot elfogadja-e vagy sem.

Németország kölcsönt keres Angliában. A Daily Express jelentése szerint Németország Angliában egy felveendő kölcsön érdekében tapogatózott. A megkeresést kedvezően fogadták úgy a bürzén, mint gazdasági körökben és kilátás van rá, hogy a kölcsönfelvétel sikerül. Németországnak erre vonatkozó hivatalos megkeresése azonban eddig még nem érkezett meg.

Románia ipari termelése nagy arányban fejlődött. A Népszövetség kimutatót tett közé az 1935. év első felének világgazdasági helyzetéről. Ennek a kimutatásnak érdekes része az, amely a mezőgazdasági államok iparosítására vonatkozik. Az ipari termelés indexe — amelynél az 1926. évi ipari termelés indexét százszal számították — az egyes mezőgazdasági államokban a következő: Románia 130, Lengyelország 68, Csehszlovákia 69, Németország 96, Olaszország 102, Magyarország 108, Görögország 122, Dánia 130, Japán 159, Belgium 74, Hollandia 69, Spanyolország 95, Svédország 115, Finnország 105, Franciaország 72, Egyesült-Államok 77 és Kanada 85. Románia ipari termelése olyan arányban fejlődött, hogy azt Európában csak Dánia érte el és az összes államok közül csupán Japán multa felül.

Hangja szintelen és bágyadt volt, mint a fagyott virág.

— Magda kérem, hozzon egy pohár vizet. Magda engedelmesskedett. Amikor a poharat átnyújtotta, egymásra néztek. Hosszan, ijedten, zavartan. Pamiroff megfordult és szónéklül kiment.

Kint a konyhában Balogné ruhát varrt a Teri mackójának. Fehérpetyes piros nadrágot — sárka nadrágtartóval. Teri el volt ragadtatva.

— Eredj be és kérj még egy darab rongyot — küldte a kis lányt Balogné — csinálunk még egy kacabajt is. Teri nem tudta, hogy mi az a kacabaj, de tökéletesen megbizott a Balogné művészetében. Befelé indult tehát a mackóval. Magda még mindig ott állt az ájult Kitty mellett és nézte dermedten tanácstalantul.

— Rongyot ... mackónak ... kérek ... hozta össze a magyar szavakat nehezten Teri. Magda a hangra megfordult és gépiesen lehajolt a kislányhoz. Teri elmondta még egyszer, de Magda nem hallott semmit. Semmit sem hallott, de ehelyett látott. Látott két nagy szürke szemet és egy éles vágású száját ...

Az érthetlenség sóhaj alakjában távozott a sötétséget felváltó, hirtelenül megvilágosodott agyából. Istenem! Hát ezért !! ... Hát ez ... Ez ... Igaz ez? Lehetséges? Láttam mindennap és tudtam, hogy hasonlóit valakihez, hogy hasonlóit hozzá. Teremtőm! Mindig azt hittem, hogy azért látom az ő szemét, mert a lelkeimen keresztül nézem és ott meg az ő arca van ... Miért, miért kellett ennek így történni? ... Kezeit a szemére szorit'ta, hogy legalább azokat takarhassa el a rettenetes valóság elől ...

A TÉNYLEGES VESZTESEGET AZ ADÓKÖTELES NYERESÉGBŐL LE KELL VONNI. Az utóbbi években számos adókövető bizottság a kereskedők tényleges veszteségeit nem vonta le az adóköteles jövedelemből, hanem az ilyen összegekre is adót vetett ki. Számos panaszra a Bucurestiben működő központi adóügyi bizottság most úgy döntött, hogy a kereskedők tényleges veszteségeit az adóköteles nyereségből le kell vonni és pedig függetlenül attól, hogy az illető vállalat vagy cég kötes követelések amortizálására tartalékalapot létesített-e vagy sem.

Megindult a romániai tojásexport Spanyolországba. Constantán keresztül megindult a tojásexport Spanyolország felé. Az első román tojásszállítmány, amely tizenöt vagont tett ki, a Capo Arma nevű hajó vízi Spanyolország felé. A napokban újabb szállítmányok indulnak utnak Spanyolországba.

Nincs üzlet a gabonapiacra. A bányásági gabonapiacra az irányzat továbbra is lanya és üzletkötés alig történik. A piaci árak a következők: bányásági buza 345, torontáli buza 350, tengeri 305, új zab 275—280, korpa 260, takarmány árpa 255—260, tavaszi árpa 300, takarmányliszt 270, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból szákkal együtt 650, nagymalmi liszt 680, bányásági repce 460, káposzta repce 500—510, tökmag 560 lei száz kilónként. A lóhere 30—31, míg a lucerna 24—25 lei kilónként.

Színház

Heti műsor a nyári szinkörben:

Szerdán este 9 órakor: Nem divat a szelelem, francia operett premierje.

Csütörtökön este 9 órakor: A Katolikus Ifjúsági Egyesület műkedvelői gárdájának vendégszereplése, Helyet az ifjúságnak.

Pénteken este 9 órakor: Helyet az ifjúságnak.

Teri csendben nézte Magdát és a mozdulatlan anyját, aztán megfordult és kiment Balognéhoz. Anyu hája ... tánti hája ...

Na persze — vélekedett Balogné — ők hája ... én meg varrjak kacabajt ...

LIV.

Kitty megmozdult. Sötét volt a szobában és csend. Magyarázatot követelő kegyetlenül nagy csend.

— Magda ... itt vagy Magda? ...

A lány lassan feléje fordult.

— Igen ... A csend pedig fájt és háborgott tovább. Magda kezdte, csak hogy már túl legyenek a borzasztó eseményen.

— Kitty, én mindent értek ... Nem, nem mindent! ... Csak azt, hogy Teri nem ... Teri nem a Sándor kislánya ... Nem az övé — ugye hanem ...

— Igen, — felelte Kitty — igen. A mindennel számolt bűnös kemény határozott vallomása volt ebben a két egyforma szóban.

Az ezredesné egész délután a doktor-nénál volt. Sári a hivatalban. Este, amikor hazajöttek, Kitty nem találták ott. Magda meg már a szobájában feküdt. Nagyon fáj a fejem mondta bágyadtan. Elhitték neki.

Ment. Ment anélkül, hogy tudta volna. Kabátja nyitva volt. Nem érezte a hideget. A szél felborzolta haját. A fejében egyetlenegy mondat ismétlődött. „Bűn és bűnhődés” Dosztojevsky „Bűn és bűnhődés” ...

(Folyt. köv.)

Rádió

Szerda, szeptember 4. Bucuresti. 6: Ioanescu-Gaina zenekarának hangversenye. 7: Hírek. 7.15: A Gaina zenekar hangversenyének folytatása. 8: Felolvasás. 8.20: Lemezek. 9: Felolvasás. 9.15: Chebab Nadia zongorázik, Joanin Thea énekel. 10: P. Kar szórakoztató hangversenye. 11.15: Hírek. 11.25: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasások. 1: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Szalonötös. 3.40: Hírek. 5.10: Diákfélóra. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Cigánymuzsika. 7.30: Előadás. 8: Ének, zongora. 8.35: Előadás. 8.50: Kaba-

rélőadás. 10: Hegedűverseny. 10.25: Hírek. 10.45: Katonazenekar. 12.10: Hanglemezek. 1: Hírek. Budapest II. 6.55: Előadás. 7.35: Hanglemezek. 8.40: Zongoraművész játéka. 9.25: Hírek, 9.50: Cigánymuzsika. Bécs. 3: Beethoven: Kreutzer szonáta. 5: Könnyű, klasszikus lemezek. 8.30: Katonazenekar hangversenye. 9.30: Szimfonikusok zongoraművésszel. 11.10: Jazz, dalokkal. Belgrád. Este 11.50: Vendéglői zene. Milánó. Este 9.40: Alfano: Madonna Imperia, opera. Lipcse. Este 8: Táncczene. 9.45: Régi népdalok és táncok. 11.30: Szimfonikusok hangversenye szólístákkal. Strassburg. 7.30: Grieg: emlékhangverseny. 9.30: Szimfonikus hangverseny, majd táncczene. Varsó. 9: Énekesnő dalestje. 10: Chopin-est. 11: Klasszikus

zene. 12: Táncclemezek.

Kosütörtök, szeptember 5. Bucuresti. 6: Kis rádiózenekar. 7: Hírek. 7.15: A rádiózenekarának hangversenye. 8: Felolvasás. 8.20: Lemezek. 8.45: Felolvasás. 9: Puccini, Pillangókisasszony, opera. A szünetekben hírek. 12: Motzoi zenekar, román népzene. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: Triumph énekegyüttes. 1.40: Hírek. 2: Rendőrzene. 3.40: Hírek. 5.10: Mesék. 5.45: Hírek. 6: Közvetítés Mezőkövesdről. 6.45: Gordonka, zongora. 7.15: Előadás. 7.45: Zenés utinapló. 8.45: Előadás. 9: Zenekari hangverseny. 10.40: Hírek. 11: Cigánymuzsika. 12.15: Jazz. 1: Hírek. Budapest II. 7.20:

Tárogató. 7.50: Előadás. 9: Zongora, hárfa. 9.40: Előadás. 10.10: Hírek. 10.30: Hegedű-zongorajáték. Bécs. 3: Galli-Curcio zongorajáték. 5: Híres operakettősök lemeze. 6.30: Hangverseny. Este 11.35: Csajko kij lemezek. Berlin. Este 9.10: A követ évad divatos táncából. Belgrád. Este Katonazene. Prága. 5.30: Szalonégy Strassburg. Este 9.30: Wagner: Nürnberg mesterdalnokok. Milánó. Este 9.40: Caniere zenekar. Róma. 6: Hangverseny. 9: Puccini: Manon; Lescaut opera. Stuttgart. 9.10: Tarka-est Schubert műveiből. Varsó. Este 9: Könnyű zene. 10.35: Énekesnő estje. 11: Táncczene.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Kassza-kisasszony,

aki már ilyen alkalmazásban működött és a három nyelvet beszéli, felvétetik. Írásbeli ajánlatokat fizetési igényekkel, Skodayhoz kérünk. (3314)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Állást keres

Bármilyen munkát,

esetleg házmesteri állást is szívesen vállalom. Érdeklődni a Misszióban. Telefon 7-15. (3040)

Lakás

2, esetleg 3 szobás

lakás, fürdő- és előszobával, kertes házban azonnal kiadó. IV., Mircea Voda-utca 6. (3304)

Üzlethelyiségek

a Széchényi-ház és a piarista templom közötti utvonalon épülő házban, I., (Nopoleon-utca) október 1-re, kiadók. Bővebbet Alapítványi Pénztár, I., Lonovici-utca 4. (3292)

Lakótársnót

keresek fürdőszobás lakáshoz. Cim a kiadóban. (2040)

Üzlethelyiség

Str. Mercy 4 sz. alatt október 1-re kiadó. Bővebbet Dr. Gyulay irodájában, telefon 23-34. (3318)

Különléle

Földre és házra

I. helyre kölcsönök kaphatók. Megkeresések a fedezet pontos megjelölése mellett a kiadóba kéretnek. „Betáblázás” jellegre. (3319)

Iskolás leányka

uri családnál a IV. ker. zárdaiskolával szemben, teljes ellátást nyerhet, zongora használatlalt, IV., I. Bratianu 7, földszint 13. (3309)

Harisnyaszem

felszedést olcsón vállalom. II., Str. D. vrancea 24, kapu alatt jobbra. (2040)

Kosztosgyermeket

1—2 kisebbet, jó ellátással jutányos feltételek mellett vállalom. II., Str. Inocentiu Kl. 11. (3317)

Olcso kölcsön

kapható I. helyen betáblázásra és kereskedelmi váltóra, minden tételösszegre. Bővebbet „Belgiana” A. G. Timisoara I., Emimescu 6. (3292)

Hirdessen

a
Déli Hírlapban

Nyári menetrend

Érvényes 1935 május 15-től.

Vonatok indulása Timisoara, Domnita Elena állomásról:	Vonatok érkezése Timisoara, Domnita Elena állomásra:
(Időszámítás 0 órától 12-ig, éjfélőtől délig és 12-től—24 óráig, déltől éjfélig.)	
Bucurestibe gyorsvonat 7.50	Bucurestiből gyorsvonat 7.35
Bucurestibe simplon vonat 12.20	Bucurestiből személyvonat 13.00
Bucurestibe személyvonat 13.10	Bucurestiből simplon 13.55
Bucurestibe gyorsvonat 22.03	Bucurestiből gyorsvonat 23.50
Turnseverinbe személyvonat 18.10	Turnseverinből személyvonat 10.08
Caransebesre személyvonat 5.00	Caransebesről személyvonat 7.23
Jimboliara gyorsvonat 1.30	Jimboliáról gyorsvonat 6.25
Jimboliara személyvonat 7.55	Jimboliáról személyvonat 10.10
Jimboliara személyvonat 19.02	Jimboliáról simplon 12.13
Jimboliara személyvonat 13.30	Jimboliáról személyvonat 17.05
Jimboleara személyvonat 19.20	Jimboliáról személyvonat 21.45
Radnára motorvonat 6.10	Radnáról motorvonat 7.28
Radnára 10.23	Radnáról 13.23
Radnára 13.31	Radnáról 16.30
Radnára 19.21	Radnáról 20.45
Giarmatára motorvonat 5.45	Giarmatáról 6.57
Giarmatára 16.10	Giarmatáról 17.12
Resitára személyvonat 7.50	Resitáról 7.12
Resitára „ 13.40	Resitáról 11.59
Resitára „ 19.05	Resitáról 21.00
Gierra személyvonat 16.20	Gierről 15.02
Timisenire (vasár- és ünnepnap) 11.00	Timiseniről (vasár- és ünnepnap) 21.23
Aradra Oradeaig személyvonat 0.05	Aradról Oradea felől 7.40
Aradra Oradeaig 5.35	Aradról Oradea felől 12.04
Aradra Oradeaig 12.21	Aradról Oradea felől 17.39
Aradra Oradeaig 19.08	Aradról Oradea felől 1.10
Aradra 8.05	Aradról 9.25
Aradra 22.00	Aradról 21.53
Cenadra motoros vonat 8.10	Cenadról 6.55
Cenadra 13.20	Cenadról 13.05
Cenadra 18.10	Cenadról 19.57
Valcanira 7.05	Valcaniról 7.04
Valcanira 17.06	Valcaniról 20.15
Buziasra motorvonat 5.20	Buziásról 7.46
Buziasra 8.15	Buziásról 11.44
Buziasra 13.25	Buziásról 17.59
Buziasra 18.02	Buziásról 23.02
Crucenire motorvonat 8.02	Cruceniről 6.31
Crucenire 11.15	Cruceniről 12.55
Crucenire 18.20	Cruceniről 17.44

POPOVITS JÓZSEF
EGY HARC
KENYÉRÉRT
Irodalmi tanulmány
Mégrendelhető
ÁRA 100 LEI
kiadóhivatalunkban

Megsokszorozza keresetét, ha a
Növényvédelem és Kertészet

gyümölcsösét,
kertjét,
szőlőjét,
gazdaságát.

tanácsai alapján kezeli

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100— lei
félévre 200— lei
egész évre 400— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet Horn: Gyümölcsfák nyese — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiért kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványszámot (5 lei bélyeg beklüldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara.

Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.